

НАРЕДБА

за съществените изисквания към строежите и оценяване съответствието на строителните продукти

(Приета с ПМС № 325 от 6.12.2006 г., обн., ДВ, бр. 106 от 27.12.2006 г., в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз - 1.01.2007 г., попр., бр. 3 от 12.01.2007 г., бр. 9 от 26.01.2007 г.)

ЧАСТ ПЪРВА ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Глава първа ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ

Чл. 1. С наредбата се определят:

1. съществените изисквания към строежите по чл. 169, ал. 1 от Закона за устройство на територията (ЗУТ), които определят техническите изисквания към строителните продукти;

2. строителните продукти или групите строителни продукти, които осигуряват изпълнението на съществените изисквания към строежите, определени в приложение № 1;

3. процедурите и системите за оценяване съответствието на строителните продукти със съществените изисквания към строежите и начините на удостоверяване на съответствието;

4. условията и редът за получаване на разрешение за оценяване на съответствието и за издаване на технически одобрения, сроковете им на валидност, както и допълнителните специфични критерии към лицата, които оценяват съответствието и/или издават технически одобрения, и техните задължения по процедурите и системите за оценяване на съответствието;

5. редът за влягане в строежите на строителни продукти, които отговарят на изискванията на техническите спецификации по чл. 5, ал. 2 от Закона за техническите изисквания към продуктите (ЗТИП);

6. правилата за нанасяне на маркировката за съответствие, наричана по-нататък „СЕ маркировка за съответствие“;

7. контролът върху дейността на лицата, получили разрешение по т. 4.

Чл. 2. Строителните продукти, предназначени за трайно влягане в строежите, се пускат на пазара, когато:

1. са годни за предвижданата за тях употреба и по-конкретно удовлетворяват съществените изисквания към строежите по чл. 169, ал. 1 ЗУТ в продължение на икономически обоснован експлоатационен срок и отговарят на техническите спецификации по чл. 4;

2. притежават подходящи характеристики за вграждане, монтиране, поставяне или инсталиране в строежите, които са проектирани, изпълнени и въведени в експлоатация в съответствие с техническите правила, норми и нормативи, определени със съответните нормативни актове.

Чл. 3. Техническите изисквания към строителните продукти и нивата и класовете на експлоатационните им характеристики, които произтичат от съществените изисквания към строежите, се определят с техническите спецификации и с нормативните актове, издадени на основание чл. 169, ал. 4 ЗУТ.

Чл. 4. (1) Техническите спецификации, на които трябва да отговарят строителните продукти, влягани в строежите, се определят чрез посочване на техническите спецификации по чл. 5, ал. 2, т. 1, 2 и 5 ЗТИП, наричани по-нататък „европейски технически спецификации“:

СЪЩЕСТВЕНИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ СТРОЕЖИТЕ

---

1. български стандарти, въвеждащи хармонизирани европейски стандарти, или еквивалентни;

2. (попр. - ДВ, бр. 3 от 2007 г.) европейски технически одобрения (със или без ръководство), когато не съществуват технически спецификации по т. 1;

3. (попр. - ДВ, бр. 3 от 2007 г.) признати национални технически спецификации, когато не съществуват технически спецификации по т. 1 и 2.

(2) Когато техническите спецификации не могат да бъдат определени по реда на ал. 1 и по-конкретно когато такива не съществуват, не са публикувани или не са влезли в сила, те се определят чрез посочване на техническите спецификации по чл. 5, ал. 2, т. 3 и 4 ЗТИП, наричани по-нататък „български технически спецификации“:

1. български стандарти, с които се въвеждат европейски или международни стандарти, или еквивалентни;

2. български стандарти или еквивалентни;

3. (попр. - ДВ, бр. 9 от 2007 г.) български технически одобрения - когато няма публикувани стандарти по т. 1 и 2, както и нормативните актове за проектиране, изпълнение и контрол на строежите или на отделни строителни и монтажни работи.

Чл. 5. (1) Производителят или неговият упълномощен представител е длъжен да пуска на пазара строителните продукти, които съответстват на европейските технически спецификации, със СЕ маркировка за съответствие, придружени от ЕО декларация за съответствие и от указания за прилагане, изготвени на български език.

(2) Пускането на пазара на строителни продукти, годни за употреба, се извършва след оценяване на съответствието им със съществените изисквания към строежите, наричано по-нататък „оценяване на съответствието“.

(3) Производителят или неговият упълномощен представител е длъжен да пуска на пазара строителните продукти, които съответстват на българските технически спецификации, с декларация за съответствие и с указания за прилагане, изготвени на български език.

(4) Строителните продукти, които съответстват на българските технически спецификации, не се маркират със СЕ маркировка за съответствие.

(5) Строителните продукти по ал. 4 се влагат само в строежи, изградени на територията на Република България.

Чл. 6. (1) Контролът на влаганите в строежа строителни продукти се осъществява от консултанта при извършване оценката на съответствие на инвестиционните проекти и при упражняване на строителен надзор по реда на ЗУТ.

(2) Надзорът върху строителните продукти, съответстващи на европейските технически спецификации, които се пускат на пазара или се влагат в строежите, включително проверката за наличие на ЕО декларация за съответствие, на СЕ маркировка за съответствие и на указания за прилагане на български език, се осъществява от органите за надзор на пазара, определени с Наредбата за условията и реда за извършване на надзор на пазара, приета с Постановление № 110 на Министерския съвет от 2003 г. (обн., ДВ, бр. 49 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 85 от 2005 г. и бр. 40 от 2006 г.).

Глава втора

СЪЩЕСТВЕНИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ СТРОЕЖИТЕ

Чл. 7. (1) Съществени изисквания към строежите по чл. 169, ал. 1 ЗУТ са изискванията, при изпълнението на които се постига осигуряване на безопасността и здравето на хората, безопасността на домашните животни и опазването на околната среда и имуществото и които се отнасят до предвидими въздействия.

(2) Съществените изисквания към строежите, които могат да повлияят върху техническите характеристики на строителните продукти, са:

1. механично съпротивление и устойчивост (носимоспособност);
2. безопасност при пожар;

НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ СТРОЕЖИТЕ И ОЦЕНЯВАНЕ СЪОТВЕТСТВИЕТО НА СТРОИТЕЛНИТЕ ПРОДУКТИ

---

3. хигиена, опазване на здравето и на околната среда;
4. безопасна експлоатация;
5. защита от шум;
6. икономия на енергия и топлосъхранение (енергийна ефективност).

Чл. 8. За осигуряване на механичното съпротивление и на устойчивостта строежът трябва да е проектиран и изпълнен по такъв начин, че натоварванията, които е възможно да му въздействат по време на строителството и експлоатацията, да не доведат до:

1. разрушаване на целия строеж или на части от него;
2. недопустими стойности на деформациите;
3. повреди на други части от строежа, на съединения или на монтирани инсталации в резултат на значителни деформации на носещата конструкция;
4. повреда в резултат на събитие, водещо до последствия, непропорционални на първопричината.

Чл. 9. За осигуряване на пожарната безопасност строежът трябва да е проектиран и изпълнен по такъв начин, че в случай на възникване на пожар:

1. да е осигурена устойчивостта на конструкцията за определен период;
2. да са ограничени възникването и разпространяването на пожара и дима в строежа;
3. да е ограничено разпространяването на пожара към съседните строежи;
4. обитателите да могат да напуснат строежа или да бъдат спасени с други средства;
5. да се създадат условия за безопасност на спасителните екипи.

Чл. 10. Строежът трябва да е проектиран и изпълнен по такъв начин, че да не представлява заплаха за хигиената или здравето на обитателите или на съседите и за опазването на околната среда при:

1. отделяне на отровни газове;
2. наличие на опасни частици или газове във въздуха;
3. излъчване на опасна радиация;
4. замърсяване или отравяне на водата или почвата;
5. неправилно отвеждане на отпадъчни води, дим, твърди или течни отпадъци;
6. наличие на влага в части от строежа или по повърхности във вътрешността на строежа.

Чл. 11. За осигуряване на безопасната експлоатация строежът трябва да е проектиран и изпълнен по такъв начин, че да не създава неприемливи рискове от инциденти при обслужване или работа, като подхлъзване, падане, сблъскване, обгаряне, електрически удар, нараняване от експлозия и др.

Чл. 12. За осигуряване на защитата от шум строежът трябва да е проектиран и изпълнен по такъв начин, че шумът, достигащ до обитателите на строежа или до хората в близост до него, да не надвишава нивата, които застрашават тяхното здраве, и да им позволява да спят, почиват и работят при задоволителни условия.

Чл. 13. За осигуряване на енергийната ефективност - икономия на енергия и топлосъхранение, строежът, както и неговите отоплителни, климатични и вентилационни инсталации трябва да са проектирани и изпълнени по такъв начин, че необходимото при експлоатацията количество енергия да е минимално, като се отчитат местните климатични условия и комфортът на обитателите.

Чл. 14. В зависимост от предназначението на строежите съществените изисквания по чл. 7, ал. 2 могат да се прилагат заедно, комбинирано или поединично.

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

ЧАСТ ВТОРА УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ОЦЕНЯВАНЕ СЪОТВЕТСТВИЕТО НА СТРОИТЕЛНИТЕ ПРОДУКТИ, КОИТО СЪОТВЕТСТВАТ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ТЕХНИЧЕСКИ СПЕЦИФИКАЦИИ

Глава трета ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 15. Производителят или неговият упълномощен представител е длъжен да оценява и удостоверява съответствието на строителните продукти със съществените изисквания към строежите.

Чл. 16. (1) СЕ маркировката за съответствие на строителните продукти удостоверява, че продуктите съответстват на техническите спецификации, определени с чл. 4, ал. 1, както и на изискванията на другите наредби по чл. 7 ЗТИП, в чийто обхват попадат.

(2) СЕ маркировката за съответствие се нанася от производителя или от неговия упълномощен представител върху самия продукт, върху прикрепен към него етикет, на опаковката му или върху придружаващите го документи при спазване изискванията на Наредбата за маркировката за съответствие, приета с Постановление № 191 на Министерския съвет от 2005 г. (обн., ДВ, бр. 69 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 66 от 2006 г.).

(3) СЕ маркировката за съответствие се придружава най-малко от следната допълнителна информация:

1. наименованието или идентификационния знак на производителя и адреса на управление;

2. последните две цифри на годината, в която е нанесена;

3. идентификационния номер на органа за сертификация или на изпитвателната лаборатория, определени от Европейската комисия, и номера на ЕО сертификата на продуктите, за които системата за оценяване на съответствието изисква постоянен контрол на системата за производствен контрол;

4. номера и наименованието на техническата спецификация, на която съответства продуктът, и неговото предназначение, ако позоваването на техническата спецификация е недостатъчно;

5. стойностите на характеристиките и класовете на продукта, изисквани от техническата спецификация.

Чл. 17. Производителят или неговият упълномощен представител, който пуска строителни продукти на пазара, избира лице по чл. 21, което да извърши оценяване на съответствието. Той не може да възлага оценяване на съответствието на един и същ строителен продукт на повече от едно лице по чл. 21.

Глава четвърта ОЦЕНЯВАНЕ И УДОСТОВЕРЯВАНЕ НА СЪОТВЕТСТВИЕТО

Чл. 18. (1) Процедурите за оценяване и методите за контролиране на съответствието са:

1. първоначално изпитване на типа на строителния продукт от производителя или от лице, получило разрешение за оценяване на съответствието;

2. изпитване на пробни образци от производството, подбрани в съответствие с предварително съставен от производителя или от лице, получило разрешение за оценяване на съответствието, план за изпитването;

3. контролно изпитване (одит) от производителя или от лице, получило разрешение за оценяване на съответствието, на пробни образци, взети от производството, от пазара или от строителната площадка;

НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ СТРОЕЖИТЕ И ОЦЕНЯВАНЕ СЪОТВЕТСТВИЕТО НА СТРОИТЕЛНИТЕ ПРОДУКТИ

---

4. изпитване от производителя или от лице, получило разрешение за оценяване съответствието на пробни образци от партида, която е подготвена за експедиране или вече е доставена;

5. производствен контрол;

6. първоначална проверка на производството и на производствения контрол от лице, получило разрешение за оценяване на съответствието;

7. надзор и оценка на производствения контрол от лице, получило разрешение за оценяване на съответствието.

(2) Производителят е длъжен да прилага документирана система за производствен контрол в съответствие с правилата съгласно приложение № 2.

Чл. 19. (1) Начините за удостоверяване на съответствието могат да бъдат:

1. сертификация на съответствието на строителния продукт от лице, получило разрешение за оценяване на съответствието, въз основа на:

а) задължения на производителя - производствен контрол и изпитване на пробни образци по предписания план за изпитване;

б) задължения на лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието - първоначално изпитване на типа на строителния продукт, първоначална проверка на производствения контрол, надзор, оценка и одобряване на производствения контрол и възможност за контролно изпитване (одит) на пробни образци, взети от производството, от пазара или от строителната площадка;

2. ЕО декларация от производителя за съответствие на продукта със съществените изисквания въз основа на една от следните три възможности:

а) задължения на производителя (първоначално изпитване на типа на строителния продукт, производствен контрол и възможност за изпитване на пробни образци, взети от производството, по предписания план за изпитване) и задължения на лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието (сертификация на производствения контрол въз основа на първоначална проверка на производствения контрол и възможност за надзор, оценка и одобряване на производствения контрол), или

б) първоначално изпитване на типа на строителния продукт от изпитвателна лаборатория, получила разрешение за оценяване на съответствието, и производствен контрол, или

в) първоначално изпитване на типа на строителния продукт от производителя и производствен контрол.

(2) Системите за оценяване съответствието на даден строителен продукт или на група строителни продукти се определят чрез комбинирано използване на процедурите по чл. 18, ал. 1 и на начините на удостоверяване на съответствието по ал. 1.

(3) Системите за оценяване на съответствието се определят съгласно приложение № 3.

Чл. 20. (1) Възможните системи за оценяване съответствието на даден строителен продукт или на група строителни продукти се определят с европейските технически спецификации в зависимост от:

1. значението на продукта по отношение на съществените изисквания и по-конкретно по отношение на изискванията, свързани със здравето и безопасността;

2. естеството на продукта;

3. ефекта от изменчивостта на характеристиките на продукта върху неговата експлоатационна годност;

4. чувствителността на продукта към дефекти при производството.

(2) По отношение на безопасността се прилага възможно най-неблагоприятната комбинация от процедури по чл. 18, ал. 1.

(3) При оценяване съответствието на строителния продукт се отчита и неговата дълготрайност като цяло или дълготрайността на отделни негови експлоатационни

ОЦЕНЯВАНЕ И УДОСТОВЕРЯВАНЕ НА СЪОТВЕТСТВИЕТО

характеристики, които имат значително влияние за удовлетворяване на съществените изисквания към строежа през целия експлоатационен срок.

Чл. 21. Лицата, получили разрешение за оценяване на съответствието, са:

1. органи за сертификация на строителни продукти и на системите за производствен контрол;
2. органи за контрол;
3. изпитвателни лаборатории.

Чл. 22. (1) Производителят или неговият упълномощен представител съставя и съхранява техническото досие на строителните продукти.

(2) Техническото досие на строителните продукти съдържа най-малко:

1. техническа документация (чертежи) за продукта;
2. технологични карти на производствените процеси;
3. изчисления и резултати от изпитванията;
4. списък на използваните технически спецификации или нормативни актове;
5. ЕО сертификати, когато има такива;
6. процедури за наблюдение и контрол на производството;
7. указания за прилагане (за проектиране, изпълнение и експлоатация);
8. протоколи от първоначалното изпитване на продуктите.

(3) Срокът за съхраняване на техническото досие е най-малко 10 години от последната дата на производство на строителния продукт.

Чл. 23. (1) Съответствието на строителния продукт се удостоверява със СЕ маркировка за съответствие и в зависимост от системата за оценяване на съответствието с ЕО декларация за съответствие на строителния продукт от производителя или от негов упълномощен представител въз основа на:

1. система за производствен контрол, която гарантира, че произвежданият продукт отговаря на съответните технически спецификации;
2. система за производствен контрол и протокол от първоначално изпитване на типа на продукта, издаден от изпитвателна лаборатория;
3. ЕО сертификат за производствен контрол;
4. ЕО сертификат на строителния продукт.

(2) ЕО декларация за съответствие на индивидуалните (и несерийните) строителни продукти се издава от производителя или от неговия упълномощен представител при спазване изискванията на чл. 19, ал. 1, т. 2, буква „в”. Когато тези продукти имат особено важно значение за здравето и безопасността и това е предвидено в техническите спецификации, те могат да се придружават и от СЕ маркировка за съответствие.

(3) (Попр. - ДВ, бр. 3 от 2007 г.) ЕО декларация за съответствие на строителните продукти, за които са приложени частично техническите спецификации по чл. 4, ал. 1, т. 1 и 2 и за които са предвидени системи за оценяване 3 и 4, се издава от производителя или от неговия упълномощен представител при спазване изискванията на чл. 19, ал. 1, т. 2, буква „б”.

Чл. 24. ЕО декларацията за съответствие на строителния продукт съдържа:

1. наименованието и адреса на производителя или на неговия упълномощен представител;
2. описанието на продукта (вид, идентификация, употреба, стойности на характеристиките и класове на продукта, в случай че се изискват от техническата спецификация или позоваването ѝ е недостатъчно, и др.);
3. нормативните актове и техническите спецификации, на които съответства продуктът;
4. специфичните условия, свързани с употребата на продукта (указания за проектиране, изпълнение и експлоатация);
5. номерата и датите на издадени протоколи от изпитване и на ЕО сертификати, в случай че има такива;

НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ СТРОЕЖИТЕ И ОЦЕНЯВАНЕ СЪОТВЕТСТВИЕТО НА СТРОИТЕЛНИТЕ ПРОДУКТИ

---

6. наименованието, адреса и идентификационния номер на лицето за оценяване на съответствието (когато се изисква);

7. името и длъжността на лицето, което е определено да подпише ЕО декларацията от името на производителя или неговия упълномощен представител.

Чл. 25. (1) Органите за сертификация по чл. 21, т. 1 издават ЕО сертификати на строителния продукт (за системи 1 и 1+) и на системата за производствен контрол (за системи 2 и 2+).

(2) Изпитвателните лаборатории по чл. 21, т. 3 издават протокол от изпитването (система 3).

(3) Органите за контрол по чл. 21, т. 2 изготвят доклад след проверка на системата за производствен контрол и нямат самостоятелни функции при оценяване съответствието на продуктите.

Чл. 26. В ЕО сертификата на строителния продукт или на производствения контрол, който се издава на български език, се посочват:

1. наименованието и адресът на органа за сертификация и идентификационният му номер;

2. наименованието и адресът на производителя или на неговия упълномощен представител;

3. описанието на продукта (вид, идентификация, употреба и др.);

4. техническите спецификации, на които съответства продуктът;

5. специфичните условия, свързани с употребата на продукта, при проектирането, монтажа и експлоатацията;

6. номерът и датата на издаване;

7. условията и срокът на валидност;

8. името и длъжността на лицето, което подписва ЕО сертификата.

Глава пета

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ЛИЦАТА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА СЪОТВЕТСТВИЕТО. РЕД ЗА ИЗДАВАНЕ НА РАЗРЕШЕНИЯ НА ЛИЦА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ СЪОТВЕТСТВИЕТО НА СТРОИТЕЛНИТЕ ПРОДУКТИ

Чл. 27. (1) Лицата за оценяване съответствието на строителните продукти получават разрешение от министъра на регионалното развитие и благоустройството за продуктите, посочени в приложението към разрешението.

(2) Съответствието на строителните продукти се оценява от:

1. органи за сертификация на продукти и/или на системи за производствен контрол, които притежават необходимата компетентност и отговорност за извършване на сертификация за съответствие съгласно правилата, определени в системите за оценяване на съответствието;

2. органи за контрол, които притежават необходимата организация, персонал, компетентност и комплектуваност за изпълнение на функции като оценка и препоръка за одобряване и текуща проверка на функционирането на производствения контрол, както и за подбор и оценка на продуктите от производството, на пазара или на строителната площадка по специфични критерии;

3. изпитвателни лаборатории, които притежават необходимата организация, персонал, компетентност и комплектуваност за извършване на измервания, наблюдения, изпитвания, калибриране или определяне по друг начин на характеристиките или експлоатационните свойства на продуктите.

(3) Дейностите по сертификация по ал. 2, т. 1 могат да се изпълняват от един и същ орган или от различни органи, като в последния случай органът за контрол и изпитвателната лаборатория (подизпълнителите), когато участват в оценяване на съответствието, изпълняват своите функции от името на органа за сертификация.

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ЛИЦАТА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА СЪОТВЕТСТВИЕТО. РЕД ЗА ИЗДАВАНЕ НА РАЗРЕШЕНИЯ НА ЛИЦА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ СЪОТВЕТСТВИЕТО НА СТРОИТЕЛНИТЕ ПРОДУКТИ

Чл. 28. (1) Лицето, което кандидатства за получаване на разрешение за оценяване на съответствието, трябва да отговаря на изискванията на чл. 10, ал. 1 ЗТИП, на БДС EN 45011, на БДС EN 45012, на БДС EN ISO/IEC 17020 и на БДС EN ISO/IEC 17025 в зависимост от системите за оценяване съответствието на строителните продукти, за които кандидатства, и:

1. да може да изпълнява една или повече системи за оценяване съответствието на строителните продукти със съществените изисквания към строежите;

2. да има най-малко един компетентен одитор с опит в областта на строителните продукти, който да отговаря на изискванията на БДС EN ISO 19011 и да извършва контрол и оценка на производствения контрол, когато това се изисква от системите за оценяване на съответствието;

3. да разполага с техническите спецификации, съдържащи технически изисквания и методи за изпитване, отнасящи се до продуктите, посочени в заявлението;

4. да има наръчник и процедури по качеството.

(2) Лицето за оценяване съответствието на строителните продукти може да сключва договор с подизпълнител за изпълнение на някои от задачите, свързани с оценяване на съответствието.

(3) Лицето за оценяване съответствието на строителните продукти може да наема един или повече подизпълнители, като не се разрешава подизпълнителите да сключват договор с други подизпълнители за изпълнението на задачи по дадена процедура.

(4) В случаите, когато лицето за оценяване съответствието на строителните продукти не разполага с технически средства за изпитване, свързано с някои от аспектите на съществените изисквания към строежите, то представя доказателства за компетентността и техническите възможности на подизпълнителя.

(5) Дейността по извършване на контрол (одит) може да се възлага с договор на подизпълнител.

(6) Не се разрешава възлагането на подизпълнители на дейностите по оценка на резултатите от изпитванията и от одита на производствения контрол. Тези дейности са задължение на лицето за оценяване на съответствието.

(7) Подизпълнителите трябва да са юридически лица, които отговарят на изискванията на чл. 10, ал. 1, т. 3 ЗТИП и на чл. 27, ал. 2, т. 2 или 3 от наредбата.

Чл. 29. (1) Лицето, което кандидатства за получаване на разрешение за оценяване на съответствието, подава писмено заявление до министъра на регионалното развитие и благоустройството.

(2) Лицето по ал. 1 прилага към заявлението следните документи:

1. удостоверение за актуално съдебно състояние, когато е регистрирано по Търговския закон, или копие от акта за създаването, когато е създадено с акт на Министерския съвет;

2. удостоверение от съответните компетентни органи за обстоятелствата по чл. 10, ал. 1, т. 7 и 9 ЗТИП;

3. копия от трудови и граждански договори на персонала, документи за завършено образование, допълнително придобита квалификация и професионална автобиография, както и справка относно неговата компетентност и опит;

4. справка в табличен вид за оценяваните продукти и техните характеристики, както и за лабораториите, в които продуктите ще бъдат изпитвани, когато това се изисква от системата за оценяване на съответствието;

5. справка за техническите средства за извършване на изпитвания като част от системите за оценяване на съответствието, с които разполагат собствените лаборатории и/или лабораториите, с които са сключени договори за подизпълнител;

НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ СТРОЕЖИТЕ И ОЦЕНЯВАНЕ СЪОТВЕТСТВИЕТО НА СТРОИТЕЛНИТЕ ПРОДУКТИ

---

6. справка в табличен вид за оценяваните продукти, за системите за оценяване на съответствието им и за съответните технически спецификации по чл. 4, ал. 1, спрямо които ще се оценява съответствието;

7. декларации на лицето и на наетия от него персонал за обстоятелствата по чл. 10, ал. 1, т. 3, 5 и 8 ЗТИП;

8. копие от застрахователни договори за вредите, които могат да настъпят вследствие на неизпълнение на задълженията му, свързани с дейността;

9. разпределение на персонала по групи продукти;

10. списък на техническите спецификации, съдържащи технически изисквания и методи за изпитване, които притежава, отнасящи се до продуктите, посочени в заявлението;

11. копие от документи на одитора, удостоверяващи завършено образование, обучение за одитори, професионален и одиторски опит, съгласно изискванията на БДС EN ISO 19011;

12. наръчник и процедури по качеството;

13. договор с подизпълнител за възлагане на дейности за изпитване или одит (при необходимост);

14. документирани процедури за оценяване на съответствието на продуктите, за които лицето кандидатства;

15. документ за платена такса за установяване съответствието на документите с изискванията на чл. 10, ал. 1 и 2 ЗТИП съгласно раздел V от Тарифа № 14 за таксите, които се събират в системата на Министерството на регионалното развитие и благоустройството и от областните управители, одобрена с Постановление № 175 на Министерския съвет от 1998 г. (обн., ДВ, бр. 94 от 1998 г.; попр., бр. 110 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 55 от 1999 г., бр. 41 от 2000 г., бр. 99 от 2001 г., бр. 99 от 2002 г., бр. 114 от 2003 г., бр. 20 и 107 от 2004 г.; попр., бр. 108 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 98 и 105 от 2005 г. и бр. 77 от 2006 г.).

(3) В случаите по чл. 11, ал. 2 ЗТИП лицето, което кандидатства за получаване на разрешение за оценяване на съответствието, подава заявлението по ал. 1, придружено от:

1. документите по ал. 2 с изключение на документите по т. 3, 5, 7, 10, 11 и 12;

2. копия от сертификати за акредитация в зависимост от продуктите, за които кандидатства.

(4) За разширяване обхвата на издадено разрешение за оценяване на съответствието се подава ново заявление.

(5) При положителен резултат от проверките на документите по ал. 2 кандидатът за получаване на разрешение за оценяване на съответствието заплаща такса съгласно раздел V от Тарифа № 14 за таксите, които се събират в системата на Министерството на регионалното развитие и благоустройството и от областните управители, за извършване проверка на място за установяване на техническата компетентност и на способността за изпълнение на заявените процедури.

Чл. 30. Министърът на регионалното развитие и благоустройството утвърждава процедура за извършване на проверка за спазване изискванията на чл. 28, чл. 41, ал. 1 и чл. 58, ал. 1 и на документите по чл. 29, ал. 2, чл. 42, ал. 1 и чл. 58, ал. 2 в съответствие с изискванията на ЗТИП, както и за извършване на необходимите проверки и дейности, свързани с нотифицирането на лицата за оценяване съответствието на строителните продукти пред Европейската комисия.

Чл. 31. (1) Министърът на регионалното развитие и благоустройството издава разрешение за оценяване съответствието на строителните продукти или отказва издаването му с мотивирана заповед в срока, определен в чл. 12а, ал. 5 ЗТИП.

(2) Министърът на регионалното развитие и благоустройството отказва да издаде разрешението по ал. 1, когато лицето не отговаря на изискванията на чл. 28.

Чл. 32. Разрешението за оценяване съответствието на строителните продукти съдържа освен информацията, изискваща се по чл. 14 ЗТИП, и информация за вида на

лицето по чл. 21, както и решенията за системите за оценяване съответствието на строителен продукт или на група строителни продукти.

Чл. 33. Лицата, получили разрешение за оценяване съответствието на строителни продукти с европейските технически спецификации и/или разрешение за издаване на европейски технически одобрения, могат да извършват дейности в тези области след нотифицирането им пред Европейската комисия и след получаване на съответния идентификационен номер.

Чл. 34. (1) Лицата, получили разрешение за оценяване на съответствието, са длъжни:

1. да представят на министъра на регионалното развитие и благоустройството съответната информация и годишен отчет за извършени оценки, налични ресурси, подизпълнители, ситуации на конфликт на интереси и др. съгласно чл. 14а ЗТИП;

2. да уведомяват министъра на регионалното развитие и благоустройството за обстоятелствата по чл. 14б ЗТИП;

3. да водят регистър на издадените ЕО сертификати и изпитвателни протоколи и да го представят на министъра на регионалното развитие и благоустройството;

4. да участват в работата на сдружението на лицата за оценяване на съответствието и да спазват общите процедури и правила за работа, изработени от сдружението;

5. да разработват единни процедури за оценяване съответствието на строителните продукти с оглед осигуряване на единен за всички лица подход при оценяване на съответствието;

6. да участват в работата на техническите комитети към Българския институт за стандартизация в зависимост от обхвата на групите строителни продукти от разрешението;

7. да информират своевременно другите лица за оценяване на съответствието и министъра на регионалното развитие и благоустройството за всички издадени, отказани и отнети ЕО сертификати;

8. да се позовават на предоставения им обхват на разрешението при оценяване на съответствието.

(2) Лицата по ал. 1 не могат да преотстъпват на трети лица своите права за оценяване на съответствието.

Чл. 35. (1) Лицата, получили разрешение за оценяване на съответствието, отговарят за всички действия при оценяването на съответствието.

(2) ЕО сертификат на строителен продукт или за производствен контрол се издава от името на органа за сертификация.

Чл. 36. Разрешението за оценяване на съответствието не може да се прехвърля или преотстъпва на други физически или юридически лица.

Чл. 37. Разрешението за оценяване на съответствието се отнема при условията и по реда на чл. 15 ЗТИП.

Чл. 38. За издаване на разрешение за оценяване съответствието на строителните продукти се заплаща такса съгласно раздел V от Тарифа № 14 за таксите, които се събират в системата на Министерството на регионалното развитие и благоустройството и от областните управители.

Глава шеста

ЕВРОПЕЙСКО ТЕХНИЧЕСКО ОДОБРЕНИЕ

Чл. 39. (1) Европейското техническо одобрение (ЕТО) е положителна техническа оценка на годността за употреба на даден строителен продукт за удовлетворяване на съществените изисквания към строежите, в които продуктът се влага трайно, в зависимост от неговото предназначение.

(2) Европейско техническо одобрение се издава за:

НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ СТРОЕЖИТЕ И ОЦЕНЯВАНЕ СЪОТВЕТСТВИЕТО НА СТРОИТЕЛНИТЕ ПРОДУКТИ

1. строителни продукти, за които не съществуват български стандарти, с които се въвеждат хармонизирани европейски стандарти, признат национален стандарт или мандат за разработване на хармонизиран европейски стандарт, и за

2. строителни продукти, които се различават значително от български стандарти, с които се въвежда хармонизиран европейски стандарт, или от признат национален стандарт.

(3) Европейско техническо одобрение може да се издава и при условията на издаден мандат за разработване на хармонизиран европейски стандарт. В този случай ЕТО се прилага до влизане в сила на хармонизирания стандарт.

(4) Срокът на валидност на ЕТО е 5 години и може да се удължава.

Чл. 40. (1) Европейските технически одобрения се разработват въз основа на проучвания, изпитвания и оценка на годността на строителните продукти за използването им по предназначение или въз основа на ръководствата за европейски технически одобрения (ако има такива) и общите процедурни правила за кандидатстване, изготвяне и издаване на ЕТО.

(2) Когато за даден продукт няма ръководство за европейско техническо одобрение, ЕТО се издава с позоваване на съответните съществени изисквания към строежите и на мандатите, като се прилагат общите процедурни правила за кандидатстване, изготвяне и издаване на ЕТО.

(3) Ръководствата за европейски технически одобрения и общите процедурни правила за кандидатстване, изготвяне и издаване на ЕТО се превеждат на български език от организацията на лицата за издаване на ЕТО и се утвърждават от министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Чл. 41. (1) Лицето, което кандидатства за получаване на разрешение за издаване на ЕТО, трябва да отговаря на критериите съгласно чл. 10, ал. 1 ЗТИП и:

1. да оценява годността за употреба на нови строителни продукти въз основа на научни и технически постижения;

2. да разполага с лаборатория с необходимите технически средства, а в случаите, когато не притежава собствени технически средства за изпитване на някои характеристики, да представя доказателства за техническите и професионалните възможности на подизпълнителя;

3. да взема безпристрастни решения;

4. взема предвид интересите на всички заинтересувани страни при оценяване на годността за употреба на строителните продукти.

(2) Проверката за изпълнението на изискванията на ал. 1 и на документите по чл. 42, ал. 1 се извършва в съответствие с утвърдената процедура по чл. 30.

Чл. 42. (1) Лицето, което кандидатства за получаване на разрешение за издаване на ЕТО, подава писмено заявление до министъра на регионалното развитие и благоустройството, към което прилага:

1. документите по чл. 29, ал. 2, т. 1, 2, 3, 7, 8, 12 и 15;

2. сертификат за акредитация на лабораторията;

3. списък на мандатите и ръководствата за издаване на ЕТО.

(2) При положителен резултат от проверката на документите по ал. 1 и от проверката на място за установяване на техническата компетентност и на способността за изпълнение на дейностите по издаване на ЕТО кандидатът за получаване на разрешение за издаване на ЕТО заплаща такса съгласно раздел V от Тарифа № 14 за таксите, които се събират в системата на Министерството на регионалното развитие и благоустройството и от областните управители.

Чл. 43. Министърът на регионалното развитие и благоустройството издава, отказва издаването или отнема разрешенията за издаване на ЕТО по реда на ЗТИП.

Чл. 44. Лицата, получили разрешения за издаване на ЕТО, са длъжни:

1. да са членове на Европейската организация за техническо одобрение;

2. да водят регистър на издадените от тях ЕТО;

**КОНТРОЛ ЗА СПАЗВАНЕ НА УСЛОВИЯТА, ПРИ КОИТО Е ИЗДАДЕНО
РАЗРЕШЕНИЕТО ЗА ОЦЕНЯВАНЕ СЪОТВЕТСТВИЕТО НА СТРОИТЕЛНИТЕ
ПРОДУКТИ И ЗА ИЗДАВАНЕ НА ЕТО**

---

3. да предоставят в Министерството на регионалното развитие и благоустройството информация по т. 1 и 2 и годишен отчет за дейността си.

Чл. 45. (1) За издаване на ЕТО производителят или неговият упълномощен представител подава писмено заявление до лицата, получили разрешения за издаване на ЕТО, към което прилага следните документи:

1. решение за регистрация и удостоверение за актуално състояние на търговеца;
2. техническа документация на строителния продукт;
3. други документи, удостоверяващи качествата на строителния продукт - протоколи от изпитвания (ако има такива), експертни оценки и др.

(2) Производителят или неговият упълномощен представител декларира, че не е отправял същото заявление до друго лице, получило разрешение за издаване на ЕТО, и че ще заплати разходите по издаването на ЕТО.

(3) При установяване несъответствие на строителния продукт със съществените изисквания към строежа поради грешки или недостатъци в ЕТО лицето, издало ЕТО, го обявява за невалидно и уведомява за това министъра на регионалното развитие и благоустройството.

(4) Разходите, свързани с издаването на ЕТО, са за сметка на производителя или на неговия упълномощен представител и се определят с договор.

Глава седма

**КОНТРОЛ ЗА СПАЗВАНЕ НА УСЛОВИЯТА, ПРИ КОИТО Е ИЗДАДЕНО
РАЗРЕШЕНИЕТО ЗА ОЦЕНЯВАНЕ СЪОТВЕТСТВИЕТО НА
СТРОИТЕЛНИТЕ ПРОДУКТИ И ЗА ИЗДАВАНЕ НА ЕТО**

Чл. 46. Контролът върху дейностите на лицата, получили разрешение за оценяване съответствието на строителните продукти, и на лицата, получили разрешение за издаване на ЕТО, се осъществява от министъра на регионалното развитие и благоустройството или от упълномощени от него длъжностни лица.

Чл. 47. (1) Министърът на регионалното развитие и благоустройството определя със заповед комисия, която проверява периодично лицата, получили разрешения за оценяване съответствието на строителните продукти и за издаване на ЕТО, за спазване на условията, при които е получено разрешението, и за изпълнение на процедурите за оценяване на съответствието съгласно чл. 14в ЗТИП.

(2) Проверките по ал. 1 са планирани и извънредни и се извършват на място.

(3) Планираните проверки по чл. 14в, ал. 1 ЗТИП обхващат:

1. изпълнените системи за оценяване на съответствието и издадените ЕТО;
2. техническите досиета на оценяваните продукти, включително издадените ЕО сертификати, протоколи от изпитвания, доклади от одит на системите за производствен контрол на производителите, доклади за оценяване на съответствието, заявки и договори с производители;

3. техническите досиета на продуктите, за които има издадени ЕТО, включително протоколи от изпитвания, доклади, заявки и договори с производители;

4. функционирането на системата за управление на качеството;

5. състоянието на техническите средства за измерване и изпитване;

6. актуалността на прилаганите технически спецификации;

7. взаимодействието с подизпълнителите, както и тяхната дейност като част от процедурите за оценяване на съответствието;

8. постъпилите жалби, възражения и рекламации и начините за тяхното уреждане.

(4) Извънредните проверки по чл. 14в, ал. 2 ЗТИП се извършват на място при лицата по ал. 1 и обхващат:

НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ СТРОЕЖИТЕ И ОЦЕНЯВАНЕ СЪОТВЕТСТВИЕТО НА СТРОИТЕЛНИТЕ ПРОДУКТИ

1. допуснатите несъответствия с изискванията на чл. 28, ал. 1 и чл. 41, ал. 1, за които е постъпила информация, причините за възникването им и начините за тяхното отстраняване;

2. пропуски при изпълнение на процедурите за оценяване съответствието на строителните продукти, както и при издаване на ЕТО;

3. възможността на лицето, получило разрешение за оценяване съответствието на строителни продукти или за издаване на ЕТО, да продължава да извършва дейността си.

(5) В случаите, когато комисията констатира нарушения по чл. 14в, ал. 4 или чл. 15 ЗТИП, тя изготвя и представя на министъра на регионалното развитие и благоустройството доклад за временно спиране на дейността или за отнемане разрешенията на лицата.

Чл. 48. В случай на констатирани несъответствия с условията, при които е издадено разрешението, министърът на регионалното развитие и благоустройството дава писмени предписания със срок за отстраняване на несъответствията и пропуските и за временно спиране на дейността по оценяване на съответствието и/или по издаване на ЕТО до отстраняването им.

Чл. 49. Разрешението за оценяване съответствието на строителни продукти или за издаване на ЕТО се отнема при условията и в случаите по чл. 15 ЗТИП.

Чл. 50. (1) Информация за отнетите разрешения по чл. 49 на лица за оценяване съответствието на строителните продукти с европейските технически спецификации се публикува в официалния бюлетин на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор съгласно чл. 19 ЗТИП.

(2) Когато след отнемане на разрешението за оценяване на съответствието не са констатирани съществени нарушения при оценяване съответствието на някои строителни продукти, издадените сертификати за тези продукти остават валидни до изтичане на срока им.

ЧАСТ ТРЕТА УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ОЦЕНЯВАНЕ СЪОТВЕТСТВИЕТО НА СТРОИТЕЛНИТЕ ПРОДУКТИ, КОИТО СЪОТВЕТСТВАТ НА БЪЛГАРСКИТЕ ТЕХНИЧЕСКИ СПЕЦИФИКАЦИИ

Глава осма ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 51. (1) Производителят или неговият упълномощен представител е длъжен да пуска на пазара строителните продукти, които отговарят на българските технически спецификации, с декларация за съответствие и с указания за прилагане, изготвени на български език.

(2) Производителят или неговият упълномощен представител поставя върху продукта, на опаковката му или върху придружаващите го документи регистрационния номер на органа за сертификация или на изпитвателната лаборатория и/или фирмения знак на производителя. Поставените знаци означават, че продуктите са с оценено съответствие с българските технически спецификации и по никакъв начин не трябва да наподобяват СЕ маркировка за съответствие.

(3) Производителят е длъжен да прилага документирана система за производствен контрол в съответствие с изискванията съгласно приложение № 2.

(4) Производителят издава декларация за съответствие само ако е спазил изискванията на ал. 3.

Глава девета

ОЦЕНЯВАНЕ И УДОСТОВЕРЯВАНЕ НА СЪОТВЕТСТВИЕТО

Чл. 52. (1) Оценяването на съответствието на строителните продукти с българските технически спецификации се извършва от лицата по чл. 21.

(2) Лицата по ал. 1 получават разрешение по реда на част втора, глава пета, като:

1. издаденото разрешение е валидно за извършване на дейности по оценяване на съответствието само на територията на Република България;

2. в обхвата на разрешението се включват строителни продукти, които отговарят на българските технически спецификации;

3. за извършване на дейността си лицата получават регистрационен номер от министъра на регионалното развитие и благоустройството.

(3) Разрешенията по ал. 2 се публикуват на електронната страница на Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

(4) Контролът върху дейността на лицата, получили разрешение за оценяване съответствието на строителни продукти, се осъществява от министъра на регионалното развитие и благоустройството или от упълномощени от него длъжностни лица по реда на глава седма.

Чл. 53. (1) Съответствието на строителните продукти се удостоверява с декларация за съответствие от производителя или от неговия упълномощен представител въз основа на:

1. сертификат на строителен продукт или сертификат за производствен контрол, или

2. протокол от първоначално изпитване на типа на продукта, и

3. прилагана от производителя система за производствен контрол, която гарантира, че производството отговаря на съответните технически спецификации.

(2) Съответствието на индивидуални (и несерийни) строителни продукти се удостоверява с декларация от производителя въз основа на извършени изпитвания на експлоатационните характеристики на продуктите, определени с инвестиционния проект на конкретния строеж.

Чл. 54. Строителните продукти, предназначени за огнезащита, пожароизвестяване, гасене на пожар, управление на огън и дим и за предотвратяване на експлозии съгласно чл. 96 и 98 от Закона за Министерството на вътрешните работи, се приемат за годни въз основа на становище за допустимост от Генерална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението” (ГД „ПБЗН”) на Министерството на вътрешните работи (МВР) и се пускат на пазара с декларация на производителя или на упълномощен от него представител. Изпитванията се извършват от „Научно-приложния институт за пожарна безопасност и защита на населението” при ГД „ПБЗН” - МВР, или се признават резултатите от изпитване и класификация на други акредитирани лаборатории съгласно техническите спецификации, определени в чл. 4.

Чл. 55. (1) Процедурите за оценяване съответствието на даден строителен продукт могат да бъдат:

1. сертификация на строителния продукт или на производствения контрол;

2. първоначално изпитване на типа на строителния продукт от изпитвателната лаборатория или от производителя.

(2) На продуктова сертификация подлежат изготвеният в заводски условия бетон и следните продукти от приложение № 1:

1. цименти със специфични характеристики;

2. армировка за стоманобетонни конструкции;

3. комплекти за предварително налягане на конструкции след бетониране;

4. продукти в контакт с вода за човешко потребление (тръби, фасонни части);

5. продукти от плоско и профилирано стъкло за остъкляване (остъклени фасади) с изисквания за определена механична устойчивост и огнеустойчивост;

6. врати и прозорци с повишени изисквания за огнеустойчивост;

НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ СТРОЕЖИТЕ И ОЦЕНЯВАНЕ СЪОТВЕТСТВИЕТО НА СТРОИТЕЛНИТЕ ПРОДУКТИ

---

7. продукти за пътна сигнализация;
8. продукти за пожароизвестяване и за гасене на пожар;
9. предварително изготвени комплекти за къщи с дървена, метална или стоманобетонна конструкция, предварително изготвени обемни клетки.

(3) На сертификация на производствен контрол подлежат следните продукти от приложение № 1:

1. продукти от метал, елементи за метални конструкции и съединителни средства за тях;
2. продукти за зидария;
3. предварително изготвени бетонни, стоманобетонни и метални продукти за носещи конструктивни елементи на сгради и съоръжения (включително комини, стълбищни комплекти, плочи и др.);
4. продукти за бетони и разтвори, в т.ч. добавъчни материали;
5. продукти от дървесина, елементи за дървени конструкции и съединителни плочи;
6. продукти и системи за хидроизолация (рулонни и листови) на покриви и на съоръжения, за подземни части на сгради, мостове, водни кули, резервоари и други съоръжения;
7. системи/комплекти за топлоизолация;
8. строителни лепила за носещи конструкции за сгради и съоръжения;
9. продукти за строителство на пътища;
10. геопродукти (геотекстил, геомембрани, геомрежи и др.);
11. комплекти/системи неносещ оставащ кофраж от кухи блокове или панели от изолационен материал или бетон;
12. метални и пластмасови закотвящи устройства (анкери) за бетон и зидария;
13. съединителни елементи за фуги на стоманобетонни и комбинирани конструкции, дилатационни фуги за мостове.

(4) На изпитване от изпитвателната лаборатория по чл. 21 подлежат групите строителни продукти, за които е определена система 3 съгласно Номенклатурата на видовете продукти и системите за оценяването им, утвърдена със Заповед № РД-02-14-749 на министъра на регионалното развитие и благоустройството от 10 декември 2003 г. (ДВ, бр. 109 от 2003 г.).

(5) На изпитване от производителя подлежат групите строителни продукти, за които е определена система 4 съгласно Номенклатурата на видовете продукти и системите за оценяването им.

Чл. 56. (1) Задълженията на производителите и на органите за сертификация на продуктите по чл. 55, ал. 2 са определени с чл. 19, ал. 1, т. 1.

(2) Задълженията на производителите и на органите за сертификация на продуктите по чл. 55, ал. 3 са определени с чл. 19, ал. 1, т. 2, буква „а”.

(3) Задълженията на производителите и на изпитвателните лаборатории при изпитване на строителни продукти по чл. 55, ал. 4 са определени с чл. 19, ал. 1, т. 2, буква „б”.

(4) Задълженията на производителите на строителни продукти по чл. 55, ал. 5 са определени с чл. 19, ал. 1, т. 2, буква „в”.

(5) Когато чуждестранният производител или вносител на строителни продукти не осигури възможност на органа за сертификация да извърши проверка на системата за производствен контрол при самия производител, се допуска органът за сертификация да извърши проверка на извършвания от вносителя контрол.

(6) При извършване на контрол на продуктите по ал. 5 органите за сертификация проверяват документираната от вносителя система за закупуване, приемане, складиране и доставка на продукти, наличието на сертификати, на протоколи от изпитване и други документи, удостоверяващи експлоатационните характеристики на продуктите,

включително съхраняването на техническото досие. Документите за оценяване на съответствието се издават на чуждестранния производител или на неговия упълномощен представител.

Глава десета БЪЛГАРСКО ТЕХНИЧЕСКО ОДОБРЕНИЕ

Чл. 57. (1) Българско техническо одобрение (БТО) се издава за строителни продукти, които се произвеждат и влизат в строежи на територията на Република България и:

1. за които не съществува български стандарт или въведен като български стандарт хармонизиран европейски стандарт;

2. които се различават значително от български стандарт или от въведен като български стандарт хармонизиран европейски стандарт.

(2) Българското техническо одобрение е положителна техническа оценка на годността на даден строителен продукт за удовлетворяване на съществените изисквания към строежите, в които продуктът се влага трайно, в зависимост от неговото предназначение.

(3) Българските технически одобрения се разработват и издават въз основа на проучвания, изпитвания и оценка на годността на строителните продукти за използването им по предназначение съобразно ръководствата за европейски технически одобрения (ако има такива) и общите процедурни правила за кандидатстване, изготвяне и издаване на БТО.

(4) Когато има утвърдено ръководство за ЕТО, БТО се изработват съгласно правилата и процедурите в него, а в останалите случаи БТО се издават съобразно съответните съществени изисквания към строежите, определени в нормативни актове.

Чл. 58. (1) Лицето, което кандидатства за получаване на разрешение за издаване на БТО, трябва да отговаря на изискванията на чл. 41, ал. 1.

(2) Лицето по ал. 1 подава писмено заявление до министъра на регионалното развитие и благоустройството, към което прилага:

1. документите по чл. 29, ал. 2, т. 1, 2, 3, 7, 8 и 12;

2. сертификат за акредитация на лабораторията;

3. документ за платена такса съгласно раздел V от Тарифа № 14 за таксите, които се събират в системата на Министерството на регионалното развитие и благоустройството и от областните управители, за установяване съответствието на документите по чл. 42, ал. 1 с изискванията на чл. 41, ал. 1.

(3) При положителен резултат от проверките на документите по ал. 2 кандидатът за разрешение за издаване на БТО заплаща такса съгласно раздел V от Тарифа № 14 за таксите, които се събират в системата на Министерството на регионалното развитие и благоустройството и от областните управители, за извършване на проверка на място за установяване на техническата компетентност и на способността за изпълнение на дейностите по издаване на БТО.

(4) Проверката за изпълнението на изискванията и на документите по ал. 2 се извършва в съответствие с утвърдената процедура по чл. 30.

(5) За издаване на разрешение за издаване на БТО се заплаща такса съгласно раздел V от Тарифа № 14 за таксите, които се събират в системата на Министерството на регионалното развитие и благоустройството и от областните управители.

Чл. 59. (1) Лицата, на които е издадено разрешение за издаване на БТО, получават регистрационен номер от министъра на регионалното развитие и благоустройството.

(2) Лицата по ал. 1 водят регистър на издадените от тях БТО, като предоставят тази информация в Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

(3) Регистрите по ал. 1 и 2 се публикуват на електронната страница на Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ СТРОЕЖИТЕ И ОЦЕНЯВАНЕ СЪОТВЕТСТВИЕТО НА СТРОИТЕЛНИТЕ ПРОДУКТИ

Чл. 60. (1) За издаване на БТО производителят или упълномощеният от него представител подава писмено заявление до лицата, получили разрешение по чл. 59, като прилага следните документи:

1. решение за регистрация и удостоверение за актуално състояние на търговеца;
2. техническа документация на строителния продукт;
3. други документи, удостоверяващи качествата на строителния продукт (протоколи от изпитвания, ако има такива, експертни оценки и др.).

(2) Производителят или упълномощеният от него представител трябва да декларира, че не е отправял същото заявление до друго лице, получило разрешение за издаване на БТО, и че ще заплати разходите по издаването на БТО.

(3) Българското техническо одобрение съдържа:

1. наименование и адрес на лицето, което издава БТО;
2. номер и дата на издаване;
3. търговско наименование на строителния продукт;
4. тип на продукта, нива и класове (ако има такива);
5. наименование и адрес на производителя;
6. срок на валидност;
7. предприятия на производителя;
8. брой страници и брой приложения;
9. нормативното основание за издаване на БТО;
10. описание и предназначение на продукта (текст и чертежи, дадени в приложение), вид на строежа, за който е предназначен продуктът, и неговия експлоатационен срок;
11. съществените изисквания към строежите, които определят техническите изисквания към продукта;
12. точни и измерими технически характеристики на продукта, свързани с удовлетворяването на съществените изисквания към строежите, и методи за изпитване и/или изчисляване;
13. задължения на производителя (включително изисквания към системата за производствен контрол) и на лицата, които оценяват съответствието;
14. стойности на техническите характеристики и указания за проектиране, ако са необходими за строежа, за който е предназначен продуктът;
15. изисквания за квалификацията на производствения персонал и за квалификацията на персонала, който ще монтира/вгражда продукта в строежа, и инструкции за монтаж;
16. указания за експлоатация, поддръжка и ремонт;
17. указания за опаковка, транспорт и съхраняване;
18. правила за здравословни и безопасни условия на труд и за опазване на околната среда;
19. здравна и екологична оценка на продукта.

(4) При установяване несъответствие на строителния продукт със съществените изисквания към строежа поради грешки или недостатъци в БТО лицето, издало одобрението, го обявява за невалидно и уведомява за това министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Чл. 61. Срокът на валидност на БТО е 5 години и може да се удължава.

Чл. 62. Разрешението за издаване на БТО се отнема от министъра на регионалното развитие и благоустройството по реда на издаването му, когато лицата престанат да отговарят на някои от изискванията на чл. 58, ал. 1.

Чл. 63. Разходите за процедурата по издаване на БТО са за сметка на производителя или на неговия упълномощен представител и се определят с договор.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

Чл. 64. Контролът върху дейността на лицата, получили разрешение за издаване на БТО, се осъществява от министъра на регионалното развитие и благоустройството или от упълномощени от него длъжностни лица по реда на глава седма.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на наредбата:

1. „Строежи” са резултатите от строителството, които включват както сградите, така и строителните съоръжения.

2. „Строителен продукт” е всеки продукт, който се произвежда за трайно влагане в строежите, в т.ч. материали, изделия, елементи, детайли, комплекти и др.

3. „Група строителни продукти” са продукти, които имат сходни характеристики и еднаква област на приложение.

4. „Елемент” е строителен продукт, който се прилага самостоятелно или в комбинация с други строителни продукти.

5. „Комплект” е комбинация от два или повече строителни продукта, предназначен за трайно влагане в строежите, който трябва да има такива характеристики, че строежът, в който се влага, да отговаря на съществените изисквания.

6. „Система” е комбинация от един или повече елементи или комплекти въз основа на проектно решение.

7. „Икономически обоснован експлоатационен срок” е периодът от време, през който строежът трябва да бъде поддържан на необходимото ниво за изпълнение на съществените изисквания към строежите съгласно глава втора, с отчитане на всички разходи за проектиране, изграждане и експлоатация, на рисковете и последствията от аварии по време на експлоатацията и на покриващите тези рискове застраховки, на разходите за инспектиране, текуща поддръжка, обслужване и ремонт, както и на местоположението и въздействието на околната среда върху строежа.

8. „Експлоатационна характеристика на продукт” е количествено изражение (стойност, степен, клас или ниво) на поведението на продукта при дадено въздействие върху него или при въздействие, което той поражда при предвижданите условия за употреба.

9. „Призната национална техническа спецификация” е национален стандарт, за който след съгласуване със страните членки е доказано пред Европейската комисия, че произведените в съответствие с него продукти удовлетворяват съществените изисквания към строежите. Списъкът на техническите спецификации се публикува в официалния бюлетин на Българския институт по стандартизация по предложение на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

10. „Хармонизиран европейски стандарт” е европейски стандарт, приет от европейска организация по стандартизация в изпълнение на мандат на Европейската комисия, чийто номер и връзка с директива се публикуват в „Официален вестник” (Official Journal) на Европейския съюз.

11. „Производствен контрол” е постоянен вътрешен контрол на производството, упражняван от производителя по такъв начин, че да се гарантира съответствието на продукта с техническата спецификация. Всички елементи, изисквания и разпоредби, приети от производителя, трябва да се документират систематично под формата на писмени правила и процедури. Документирането на системата за производствен контрол трябва да дава възможност да бъдат проверявани изискваните характеристики на продуктите и ефективното действие на системата за производствен контрол.

12. „Мандат” е документ, изработен от Европейската комисия, който представлява задание за изработване на хармонизиран стандарт или на ръководство за европейско техническо одобрение.

НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ СТРОЕЖИТЕ И ОЦЕНЯВАНЕ СЪОТВЕТСТВИЕТО НА СТРОИТЕЛНИТЕ ПРОДУКТИ

13. „Решение по смисъла на чл. 32” е решение, прието от Европейската комисия, за определяне на системите за оценяване съответствието на строителен продукт или на група строителни продукти.

14. „Системни нарушения” са извършените повече от две нарушения по реда на наредбата за период една година.

15. „Индивидуални (и несерийни) продукти” са продукти, индивидуално проектирани и произведени по заявка за специфични цели, за чието производство е необходимо пренастройване на производствените машини, или продукти, произведени по специална поръчка с цел постигане на една или няколко експлоатационни характеристики, различни от тези на серийно произвежданите продукти, дори ако при производството е използван същият производствен процес или система.

16. „Продукти за пожароизвестяване” са устройства за сигнализиране на тревога при дим, устройства за управление и индикация, звукови сигнализатори, токозахранващи устройства, топлинни пожароизвестители точков тип, пожароизвестители точков тип, използващи разсеяна светлина, пропускана светлина или йонизация; пламъчни пожароизвестители точков тип, ръчни пожароизвестители, димни пожароизвестители линейен тип, използващи видим светлинен лъч, изолатори за късо съединение, входни/изходни устройства, пожароизвестители, засмукващи дим, и съоръжения за пренасяне на сигнал за тревога и предупреждение за тревога.

17. „Продукти за гасене на пожар (стационарни)” са системи с маркуч, инсталации за гасене с газообразни вещества, системи за разпръскване на вода, системи с прах и системи с пена.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. (1) Лицата, които към датата на влизане в сила на наредбата имат валидни разрешения за оценяване съответствието на строителни продукти, издадени по реда на отменената наредба, могат да извършват своята дейност до получаване на разрешение по реда на ал. 2 или 3, но не по-късно от една година.

(2) В срока по ал. 1 лицата, които желаят да оценяват съответствието на строителните продукти, отговарящи на европейските технически спецификации, и съответно да бъдат нотифицирани пред Европейската комисия, подават заявление до министъра на регионалното развитие и благоустройството за получаване на разрешение по реда на част втора.

(3) В срока по ал. 1 лицата, които желаят да оценяват съответствието на строителните продукти, отговарящи на българските технически спецификации, подават заявление до министъра на регионалното развитие и благоустройството за получаване на разрешение по реда на част трета.

(4) Лицата, които към датата на влизане в сила на наредбата са в процедура на получаване на разрешение за оценяване съответствието на строителни продукти по реда на отменената наредба, подават ново заявление за получаване на разрешение по реда на част втора и/или на част трета. При внесена такса не се заплаща нова такса съгласно раздел V от Тарифа № 14 за таксите, които се събират в системата на Министерството на регионалното развитие и благоустройството и от областните управители.

(5) За издаване на разрешения по ал. 2 и 3 лицата не заплащат такса съгласно раздел V от Тарифа № 14 за таксите, които се събират в системата на Министерството на регионалното развитие и благоустройството и от областните управители, когато не разширяват обхвата на дейността си.

§ 3. (1) Издадените сертификати и протоколи по реда на отменената наредба остават валидни до изтичане на посочения в тях срок, освен ако производителят желае произвежданите от него строителни продукти да бъдат оценявани в съответствие с европейските технически спецификации по реда на част втора.

(2) От датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз се счита, че пуснатите на пазара строителни продукти с нанесена СО маркировка за съответствие отговарят на изискванията на наредбата до изчерпване на наличните количества.

§ 4. (1) Номенклатурата на видовете продукти съгласно приложение № 1, системите за оценяването им и списъците на техническите спецификации се утвърждават със заповед на министъра на регионалното развитие и благоустройството, която се обнародва в „Държавен вестник“.

(2) Министърът на регионалното развитие и благоустройството съгласувано с Българския институт по стандартизация определя национални приложения към европейски технически спецификации, преходни периоди, както и срокове за влизане в сила на ръководствата за европейски технически одобрения.

§ 5. Министърът на регионалното развитие и благоустройството утвърждава със заповед ръководства по прилагане на наредбата и ръководства за определяне на връзката между съществените изисквания към строежите и експлоатационните характеристики на продуктите при разработване на техническите спецификации (с отчитане хармонизацията на терминологията и на необходимостта от установяване на нива и класове) и при оценяване на съответствието. Ръководствата се публикуват в бюлетин „Строителство и архитектура“, в специализирани издания и на електронната страница на Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

§ 6. (1) Групите строителни продукти, за които няма регистрирани лица за оценяване на съответствието по част трета, се пускат на пазара с декларация на производителя или на упълномощен от него представител въз основа на протокол от изпитване и на документи, удостоверяващи съответствието им с изискванията на нормативните актове.

(2) Редът по ал. 1 е валиден в срок един месец от регистрирането на лицата за оценяване на съответствието за тези групи строителни продукти.

§ 7. Строителните продукти, които са извън обхвата на приложение № 1, се влагат в строежите при наличие на протокол от изпитване и/или на документи, удостоверяващи съответствието им с българските технически спецификации и/или с изискванията на нормативните актове.

§ 8. Хармонизираните европейски стандарти по чл. 4, ал. 1, т. 1 се въвеждат като български стандарти само в превод на български език.

§ 9. С части първа и втора се въвеждат изискванията на Директива 89/106 на Съвета на Европейската общност от 21 декември 1988 г. за уеднаквяване на законите, наредбите и административните разпоредби на страните членки по отношение на строителните продукти, последно изменена с Директива 93/68/ЕЕС от 22 юли 1993 г.

§ 10. Наредбата се приема на основание чл. 7, ал. 1 ЗТИП във връзка с чл. 169а ЗУТ.

§ 11. Изпълнението на наредбата се възлага на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Групи строителни продукти

1. Цимент, вар и други хидравлични свързващи вещества
2. Добавъчни материали
3. Продукти за бетони и разтвори
4. Армировка за стоманобетонни конструкции
5. Предварително изготвени бетонни и стоманобетонни продукти от обикновен бетон, бетон с леки добавъчни материали и автоклавен газобетон
6. Продукти за зидария
7. Продукти от метал, елементи за метални конструкции и съединителни средства за тях
8. Лагери за конструкции
9. Комплекти неносещи фасадни стени и комплекти вътрешни преградни стени
10. Продукти от дървесина, елементи за дървени конструкции и съединителни средства за тях
11. Гипсови продукти
12. Продукти за довършителни работи на външни и вътрешни стени и тавани; комплекти за външни стенни облицовки
13. Продукти от плоско и профилирано стъкло и стъклени блокчета; системи за остъкляване и уплътняване (остъклени фасади)
14. Покривни покрития, горно осветление, покривни прозорци и спомагателни продукти; самоносещи се прозрачни покривни комплекти
15. Продукти и системи/комплекти за хидроизолация
16. Подови покрития
17. Врати, прозорци, капаци
18. Продукти и системи/комплекти за топлоизолация
19. Строителни лепила
20. Продукти за санитарно обзавеждане
21. Продукти за строителство на пътища и за пътна сигнализация
22. Геопродукти (геотекстил, геомембрани, геомрежи и др.)
23. Продукти за отпадъчни води
24. Продукти, които не са в контакт с вода за човешко потребление (проводи, резервоари, съединителни продукти и др.)
25. Продукти в контакт с вода за човешко потребление (проводи, резервоари, кранове, вентили, съединителни продукти и др.)
26. Устройства за отопление (радиатори, конвектори и други неподвижни излъчватели на топлина)
27. Комини, дымоотводи и специфични продукти
28. Продукти за пожароизвестяване, за гасене на пожар (стационарни), за управление на огън и дим и за предотвратяване на експлозии; огнезадържащи, уплътняващи и огнезащитни продукти
29. Комплекти/системи неносещ оставащ кофраж от кухи блокове или панели от изолационен материал или бетон
30. Предварително изготвени комплекти за къщи с дървена, метална или стоманобетонна конструкция; предварително изготвени обемни клетки
31. Предварително изготвени стълбищни комплекти
32. Метални и пластмасови закотвящи устройства (анкери) за бетон и зидария
33. Комплекти за предварително налягане на конструкции след бетониране
34. Съединителни елементи за фуги на конструкции
35. Дилатационни фуги за мостове

Правила за въвеждане на документирана система за производствен контрол

1. Системата за производствен контрол включва:

1.1. осигуряване на писмени процедури и инструкции за контрол на производството в съответствие с изискванията на техническата спецификация;

1.2. ефективно изпълнение на процедурите и инструкциите;

1.3. записи за изпълнението на процедурите и инструкциите и резултати от проведените изпитвания;

1.4. използване на записите и на резултатите от изпитванията за коригиране на несъответствия, анализ на случаите на несъответствие и при необходимост коригиране на производствения контрол.

2. В зависимост от вида и съставните части на продукта, технологията на производство и чувствителността на характеристиките на продукта към изменения в производствения процес процедурите за контрол включват някои или всички от следните действия:

2.1. описание и начин за контрол на входящите суровини и/или съставни части;

2.2. периодични проверки и изпитвания по време на производствения процес на машините и производствената техника и на междинното състояние на продукта;

2.3. проверки и изпитвания на готовия продукт с периодичност, определена в техническите спецификации, включително при опаковане, транспортиране и складиране.

3. Производителят трябва да създаде и да съхранява записи, които да доказват, че продуктът е преминал през всички предвидени процедури и изпитвания, и да показват, че са удовлетворени критериите за неговото приемане.

4. Производителят трябва да извършва необходимите проверки и изпитвания със собствена апаратура, оборудване и персонал, а при липса на такива може да сключва договор с лаборатория.

5. Производителят е длъжен да калибрира, проверява и поддържа контролната, измервателната и изпитвателната апаратура независимо от собствеността ѝ.

6. Изпитванията трябва да са в съответствие с плана за изпитване и да се провеждат съгласно методите, посочени в техническите спецификации.

7. Резултатите от производствения контрол се съхраняват в документация, която съдържа описание на продукта, дата на производство, процедура за контрол, методи за изпитване, резултати от изпитването и критерии за приемане.

8. Производителят или неговият упълномощен представител е отговорен за съхраняването на техническата документация на строителните продукти или на партиди и на данни за производството и за характеристиките на продуктите, както и на информацията на кого е продаден продуктът за първи път. Отделните продукти или партиди трябва да са напълно проследими.

9. Когато производителят притежава система за управление на качеството, съответстваща на БДС EN ISO 9001:2001, се счита, че са удовлетворени изискванията на системата за производствен контрол, при условие че системата за управление на качеството включва всички изисквания на техническата спецификация на продукта.

**НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ СТРОЕЖИТЕ И
ОЦЕНЯВАНЕ СЪОТВЕТСТВИЕТО НА СТРОИТЕЛНИТЕ ПРОДУКТИ**

Приложение № 3
към чл. 19, ал. 3
(Попр. - ДВ, бр. 3 от 2007 г.)

Системи за оценяване на съответствието

Сис-теми	Задължения на производителя	Задължения на лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието	Удостоверяване на съответствие (основание за СЕ маркировка)
4	<ul style="list-style-type: none"> • първоначално изпитване на типа на продукта; • производствен контрол 		ЕО декларация на производителя или на неговия упълномощен представител за съответствие
3	<ul style="list-style-type: none"> • производствен контрол 	<ul style="list-style-type: none"> • първоначално изпитване на типа на продукта 	ЕО декларация на производителя или на неговия упълномощен представител за съответствие въз основа на протокол/и от първоначално изпитване на типа
2	<ul style="list-style-type: none"> • първоначално изпитване на типа на продукта; • производствен контрол 	сертификация на производствения контрол въз основа на: <ul style="list-style-type: none"> • първоначална проверка на производствения контрол 	ЕО декларация на производителя или на неговия упълномощен представител за съответствие въз основа на ЕО сертификат за производствения контрол
2 +	<ul style="list-style-type: none"> • първоначално изпитване на типа на продукта; • производствен контрол; • изпитване на пробни образци, взети от производството, по предписан план за изпитване 	сертификация на производствения контрол въз основа на: <ul style="list-style-type: none"> • първоначална проверка на производствения контрол; • надзор, оценка и одобряване на производствения контрол 	
1	(Попр. - ДВ, бр. 3 от 2007 г.) <ul style="list-style-type: none"> • производствен контрол; • изпитване на пробни образци, взети от производството, по предписан план за изпитване 	сертификация на строителния продукт въз основа на: <ul style="list-style-type: none"> • първоначално изпитване на типа на продукта; • първоначална проверка на производствения контрол 	
		<ul style="list-style-type: none"> • надзор, оценка и одобряване на производствения контрол 	ЕО декларация на производителя или на

ПРИЛОЖЕНИЕ № 3

1 +	<ul style="list-style-type: none"> • производствен контрол; • изпитване на пробни образци, взети от производството, по предписан план за изпитване	сертификация на строителния продукт въз основа на: <ul style="list-style-type: none"> • първоначално изпитване на типа на продукта; • първоначална проверка на производствения контрол; • надзор, оценка и одобряване на производствения контрол; • контролно изпитване (одит) на пробни образци, взети от производството, от пазара или от строителната площадка	неговия упълномощен представител за съответствие въз основа на ЕО сертификат на строителния продукт
-----	---	--	---